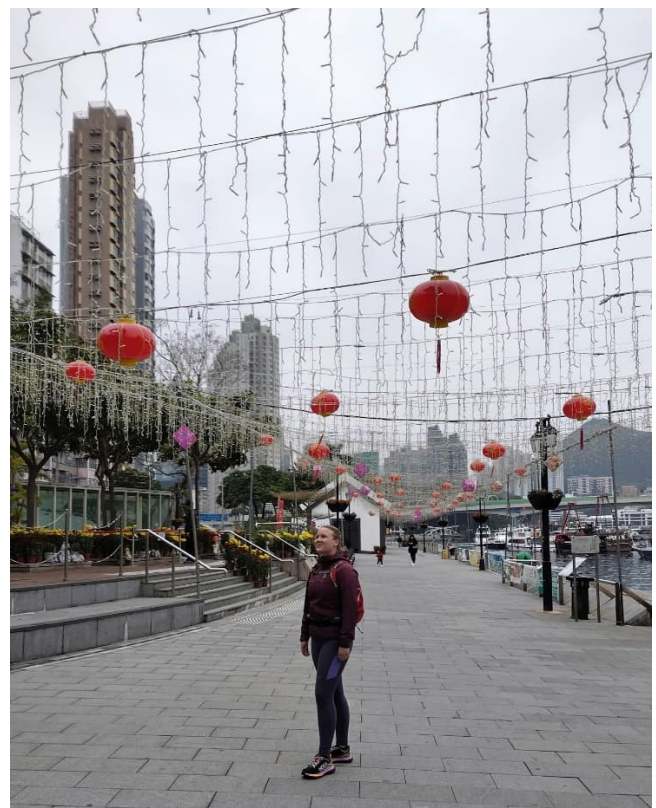

UUTISKIRJE

Hyvää lohikäärmeen vuotta!

Kiinalainen uusi vuosi koitti noin puolitoista kuukautta länsimaalaisen uuden vuoden jälkeen. Uudenvuodenpäivä oli 10. helmikuuta, minun syntymäpäivänäni. Eräs työkaverini sanoi, että olemme erityisen onnekkaita, kun Kiinassa asuvina voimme juhlia kahta uutta vuotta ja minä olen aivan erityisen onnekas, kun syntymäpäiväni on kiinalaisena uutena vuotena. Täytin 32 vuotta ja juhlin itselleni parhaiten sopivalla tavalla: juoksemalla mieheni kanssa 32 kilometriä. Olin pakannut mukaan Fazerin sinistä ja urheilujuomaa. Oli helppoa ja kivaa. Lähdimme kotoamme juoksemaan Hongkongin saarta ympäri rantoja pitkin vastapäivään. Kun 32 km tuli täyteen, kävimme pizzalla ja hurautimme bussilla takaisin kotiin.

Kiinalaisessa kalenterissa tämä vuosi on lohikäärmeen vuosi. Lohikäärme on tärkeä symboli kiinalaisessa kulttuurissa. Se edustaa voimaa, vahvuutta ja menestystä. Uusi vuosi lienee täkäläisen kulttuurin tärkein juhla. Seminaarilla on nyt meneillään peräti kahden viikon uuden vuoden loma.

Lohikäärmeen vuosi näkyy joka paikassa. Vasemmanpuoleisessa kuvassa olen uudenvuodenaattona markkinoilla lähipuistossamme. Oikealla oleva kuva on puolestaan syntymäpäiväni 32 kilometrin juoksulenkin varrelta.

UUTISKIRJE

Saunan kristillistäminen ja kasvojen säilyttäminen

Tutustuin tietenkin jonkin verran kiinalaiseen kulttuuriin jo ennen lähetystyöhön lähtöä, mutta seminaari on sellainen kaakkoisaasialaisten kulttuurien sulatusuuni, että ei tähän voinut kovin hyvin Suomesta käsin valmistautua. Näin puolen vuoden seminaarilla työskentelyn jälkeen alan pikkuhiljaa hahmottamaan kulttuurisia erityispiirteitä. Minusta on kiinnostavaa, miten täkäläisille kristityille on tärkeää ”kristillistä” erilaisia asioita. Täällä suhtaudutaan esimerkiksi kuuhun hyvin suurella rakkaudella. Kuuta arvostetaan Jumalan luomana taivaankappaleena ja on hyvin luontevaa, että esimerkiksi saarnoissa viitataan kuuhun. Mietin aluksi, onkohan tällainen kuun palvominen edes kovin kristillistä. Sitten ymmärsin, että tässä ei ehkä ole kyse mistään palvomisesta, vaan yksinkertaisesti kiinalaisesta kristillisyydestä: vanha kiinalainen ajanlasku perustuu kuun kiertoon ja on luontevaa, että uskonto ja kulttuuri sekoittuvat keskenään.

Meille länsimaalaisille on yleensä helppoa erotella eri asioita toisistaan. Voin esimerkiksi sanoa, että menen lauantaisin saunaan, koska olen suomalainen ja sunnuntaisin kirkkoon, koska olen kristitty. Täkäläinen ihmiskäsitys on niin holistinen, kokonaisvaltainen, että tuollainen erottelu on ihmisille vierasta. Yhtenä päivänä istuin työhuoneessani opiskelijani kanssa hänen gradunsa äärellä. Pöydälläni oli englanninkielinen esite Suomesta. Olin saanut sen pääkonsulaatista, kun kävin äänestämässä presidentinvaaleissa. Opiskelija selasi esitettä ja pysähtyi lukemaan saunasta. Pian hän kysyi: ”Oletteko kristillistäneet saunan?” Kysyin, mitä hän oikein tarkoittaa. Hän sanoi ymmärtävänsä saunan kuuluvan olennaisena osana suomalaiseen kulttuuriin, mutta ihmetteli, voivatko kristitytkin mennä saunaan, jos sauna ei varsinaisesti ole kristillinen asia. Vastasin, että ei näillä asioilla ole oikeastaan mitään tekemistä keskenään. Käyn saunassa, koska niin suomalaisilla on tapana tehdä. Sauna on ihan yhtä tärkeä asia niin kristityille kuin muillekin. Mielestäni saunaa ei tarvitse mitenkään kristillistää. Opiskelija katsoi minua ihmeissään ja lopulta totesi, että ehkäpä sauna kristillistyy siinä samalla, kun minä kristittynä saunon.

Juoksimme Markuksen kanssa tammikuussa puolimaratonin. Tapahtumaan oli ilmoittautunut yhteensä 74 000 juoksijaa. Minulle kyseessä oli 13. katupuolikas (lisäksi olen juossut puolimaratonija polkujuoksutapahtumissa) ja Markukselle ensimmäinen. Olen juossut aikaisemminkin isoissa massatapahtumissa, mutta olihan tämä ihan eri suuruusluokkaa. Kaikki sujui kiinalaisella jämäkkyydellä ja turvallisuustoimet olivat massiiviset. Erittäin upeasti järjestetty tapahtuma! Minulla ei oikein sattunut juoksu kulkemaan, mutta oli silti mukavaa taivaltaa osana isoja kansainvälistä juoksijajoukkoa. Eksoottisin kohta reitillä oli parin kilometrin mittainen meren alla menevä tunneli. Pelkäsin, että minulle iskee siellä ahtaanpaikankammo ja pakokauhu, mutta siellä olikin hauskaa.

UUTISKIRJE

Lännessä tunnetaan aika hyvin aasialaisiin kulttuureihin kuuluva pelko kasvojensa menettämisestä ja tarve kasvojensa säilyttämisestä. Vasta viime aikoina olen todella ymmärtänyt, mitä tämä käytännössä tarkoittaa. Kun lähdän täältä, ihmiset luultavasti unohtavat suurimman osan, mitä olen heille sanonut. Ehkäpä he unohtavat myös sen, mitä täällä tein. Mutta he eivät unohda, mitä sain heidät tuntemaan. Luottamuksen rakentaminen on äärimmäisen tärkeää kiinalaisessa kulttuurissa. Minusta tuntuu, että lähes kaikissa kokouksissa menee aivan hirveästi aikaa siihen, että rakennetaan luottamusta. Alkuun ihmettelin, miksi työntekijäkokouksen ensimmäinen puoli tuntia menee aina siihen, että seminaarin presidentti rukoilee, lukee ääneen Raamattua, pitää pienen hartauden, näyttää netistä videoita tai puhuu jostain sivuraiteilla olevasta asiasta. Puolen tunnin jälkeen alamme pikkuhiljaa orientoitua siihen, että ai niin, meillä oli tämä kokous ja pitkä asialista. Työajastani kuluu myös paljon sellaiseen ”naaman näyttämiseen”. Siis, että minun oletetaan olevan paikalla, mutta minulla ei varsinaisesti ole mitään selkeää roolia tapaamisessa. Suomalaiseen akateemiseen tehokkuusajatteluun tottuneelle tämä tuntui aluksi ajan haaskaukselta, mutta nyt ymmärrän läsnäolon olevan hyvin tärkeää tässä kulttuurissa. Minuun opitaan luottamaan vain, jos olen näkyvillä ja tavoitettavissa. On tärkeää, että kuka tahansa – mutta ehkäpä erityisesti tällainen länsimaalainen muukalainen – saa luotua ympärilleen tunteen siitä, että haluan teille pelkkää hyvää ja minuun voi luottaa.

Välillä pelko kasvojen menettämisestä näyttäytyy varsin mielenkiintoisena. Tammikuussa eräs opiskelija tuli seminaarin pihalla luokseni lahjapaketin kanssa. Hän sanoi, että tässä olisi professorille lahja, mutta se ei ole häneltä. Lahja on toiselta opiskelijalta ja tämä toinen opiskelija haluaa antaa lahjan minulle, mutta niin, että hänen henkilöllisyytensä ei selviä minulle. Paketissa oli pieni koriste-esine, kaunis lintu. Ihmettelin asiaa myöhemmin samana päivänä kollegoilleni. He eivät sanoneet mitään, mutta aistin, että tässä oli nyt jotain, jota en itse ymmärtänyt. Olen usein ajatellut, kukakohan lahjan antaja on ja miksi ihmeessä hän ei halunnut antaa lahjaa minulle henkilökohtaisesti. Tunsin jääneeni kiitollisuudenvelkaan. Haluaisin kiitellä lahjasta, kehua sitä ja kertoa, kuinka iloiseksi tulin. Vasta viikkoja myöhemmin ymmärsin, että tämä liittyy pelkoon menettää kasvonsa. Kuulin, että joskus ihmiset voivat käyttää ties kuinka kauan aikaansa miettiäkseen toiselle sopivaa lahjaa, mutta lopulta antaa lahjan salaa niin, että vastaanottaja ei saa tietää, keneltä lahja oli. Lahjan antaja pelkää niin paljon, että vastaanottaja ei pidäkään lahjasta, jolloin antaja menettää kasvonsa. Minusta taas tuntuu, että minä menetän kohta kasvoni, kun en saa kiitellä lahjasta!

”Joka tahtoo teidän joukossanne tulla suureksi, se olkoon toisten palvelija”

Siinä missä ensimmäiset kuukaudet täällä olivat kulttuurishokkia toisensa perään, nyt moniin kulttuurieroihin on jo alkanut tottua tai niitä katselee mielenkiinnolla. Yksi kiinnostavimmista kulttuurisista piirteistä on vahvat hierarkiat ihmisten välillä ja toisaalta aito halu palvella muita ihmisiä. Seminaarilla syömmme lounaan yhdessä opiskelijoiden kanssa. Lounaan jälkeen jokaisen kuuluu huuhdella omat astiansa. Alusta alkaen opiskelijat ovat tarjoutuneet huuhtelemaan astiani. Alkusyksystä ajattelin, että tämä on aika outoa: Yrittävätköhän opiskelijat vaikuttaa arvosanoihinsa ja eikö tämä nyt ole noloa, että länsimaalaista naista tällä tavoin passataan. Monta kuukautta yritin vastustella sitä, että joku pöytäseurueeni opiskelijoista nappaa

UUTISKIRJE

lautasen nenäni edestä. Jossain vaiheessa yksi opiskelijoista sanoi minulle: ”Tohtori Laura, anna minulle tämä kunnia, että saan palvella sinua. Kun lähdet täältä, minulla ei enää koskaan ole mahdollisuutta pestä astioitasi. Voisitko tästä lähtien sallia ilolla sen, että autan sinua?”. Ymmärsin, että näillä ihmisillä ihan todella on vilpittön halu palvella minua. Totta kai heidän käytöksensä liittyy siihen, että olen opettajana heitä hierarkiassa ylempänä, mutta olen varma, että ennen kaikkea se liittyy aitoon haluun auttaa.

Toinen mieleeni painunut esimerkki palvelemisesta on, kun myöhästyin yhtenä päivänä illan viimeisestä koulubussista. Seminaarilta lähimmälle metroasemalle on oikopolkuja pitkin kävellessä vain puolentoista kilometrin matka, mutta reitti ei ole mikään erityisen miellyttävä varsinkaan pimeässä. Seminaari on vuoristossa, joten ensin laskeudutaan jyrkkää serpentiinitietä alaspäin ja loppumatkasta ohitetaan pieni slummialue. Tiellä liikkuu autojen lisäksi apinoita, villisikoja ja katukoiria. Pakkasin laukkuni pitkäksi venähtäneen kokouksen jälkeen, totesin myöhästyneeni viimeisestä koulubussista ja ajattelin, että ei auta kuin kävellä pimeässä. Aloin juuri sytyttää kännykkäni taskulamppua, kun seminaarin edessä vastaan tuli kaksi myanmarilaista miesopiskelijaa. He ihmettelivät, miksi olin niin myöhään seminaarilla. Kerroin myöhästyneeni bussista ja lähteväni kävelemään metrolle. Sekuntiakaan miettimättä toinen opiskelijoista sanoi, että kävelee kanssani. Yritin tietenkin estellä: ”Kyllähän minä itsekkin osaan sinne kävellä. Matka on ihan lyhyt. Minulla on taskulamppukin kännykässä. Sitä paitsi teillähän on nyt päivällisaika, et saa ruokaa, jos kävelet alas kanssani.” Opiskelija piti päänsä: ”Tohtori Laura, kävelen kanssasi. En voi mitenkään päästää sinua yksin villieläinten sekaan”. Matka alas meni joutuisasti. Juttelimme niitä näitä, oli mukava kävellä opiskelijan kanssa. Yhtään villieläintä ei näkynyt mailla halmeilla. Minusta tuntui hyvältä, että opiskelija oli halunnut saattaa minut metrolle, mutta samalla vähän hävetti. Opiskelija menetti päivällisen takiani ja nyt hän vielä joutuu yksin kävelemään vuorenrinteen ylös takaisin seminaarille.

Seuraavana päivänä kiitin opiskelijaa ystävällisyydestä ja kysyin, saiko hän mitään ruokaa. ”Keitin nuudeleita asuntolassa. Ikinä ennen ei ole nuudelit maistuneet yhtä hyvältä!”, opiskelija vastasi iloisesti. Sanoin, että olin kyllä hyvin otettu hänen käytöksestään, mutta samalla mietin, että Suomessa kukaan tuskin olisi toiminut vastaavalla tavalla. Kenties joku olisi voinut tarjota apuaan, mutta hän olisi uskonut, kun olisin sanonut voivani kävellä yksinkin. Opiskelijani vastasi: ”Minun kulttuuriini kuuluu, että jos joku tarvitsee apua, silloin jätetään omat hommat heti. Ei ole niin tärkeää hommaa, etteikö sitä voisi keskeyttää toisen vuoksi. Minulle oli suuri kunnia saada palvella sinua.”

Olen oppinut opiskelijoiden asenteesta valtavasti. Me länsimaalaiset olemme niin hirveän yksilökeskeisiä, kun taas aasialaiset tuntuvat asettavan yhteisen edun aina omansa edellä. Toisaalta usein toisille antaessamme saamme itsekkin eniten. Minusta tuntuu, että itse olen täällä nimenomaan palvelijan paikalla, vaikka kuten edellä kävi ilmi, tunnen oloni välillä kuin joksikin kuningattareksi, kun opiskelijat palvelevat minua. Parhaiten pystyn palvelemaan juuri sillä, miksi minut on tänne lähetettykin: opettamalla.

UUTISKIRJE

Tammikuun loppupuolella pidin seminaarilla ison julkisen luennon osana sielunhoitoa käsittelevää tapahtumasarjaa. Luentoni otsikkona oli *Counseling and Ritual: Grieving Process*. Sen voisi suomentaa: *Sielunhoito ja rituaali: Suruprosessi*. Luentoni pohjautui minun ja dosentti Eemeli Hakokönkään tutkimukseen, jossa tarkastelemme suomalaisten tapoja ja muistoja hautausmailla. Puhuin universaaleista suremisen tavoista, joissa rituaaleilla on tärkeä rooli. Suomalaisessa kontekstissa haudoilla käyminen on tällainen rituaali. Aasialaiset puolestaan yleensä pelkäävät hautausmaita ja heillä on omat rituaalinsa, jotka ulkoisesti ovat hyvin erilaisia kuin vaikkapa haudoilla käynti, mutta niillä on pohjimmiltaan samanlainen psykologinen ja kulttuurinen merkitys. Puhuin englanniksi ja luento tulkattiin kiinaksi. Jännitin luentoa ihan älyttömästi etukäteen, mutta kiitos Jumalalle, se meni todella hyvin!

Oli upeaa saada pitää iso luento hautausmaahankkeestamme. Suomalaisille ja kiinalaisille tuntuu olevan yhteistä se, että tunteiden näyttäminen on vaikeaa – erityisesti miehille. Luentoa oli kuuntelemassa teologian ja psykologian ammattilaisia: pappeja, tutkijoita, psykologeja, sielunhoitajia ja näiden alojen opiskelijoita. Korostin luennossani kollektiivisen suremisen merkitystä. Suru on paitsi henkilökohtainen, mitä suuremmissa määrin myös yhteisöllinen asia. Myös suruprosessissa auttavat rituaalit näyttävät toimivan kaikkein tehokkaimmin silloin, kun ne ovat toisten ihmisten kanssa jaettuja kokemuksia.

Kevätlukukauden luennot ovat pyörineet nyt noin kuukauden ajan. Minulla on syksyn tapaan kaksi kurssia. Sielunhoidon kurssillani on hongkongilaisia, yksi mannerkiinalainen, yksi nepalilainen ja myanmarilaisia. Mannerkiinalainen on Lähetyseuran stipendiaattiopiskelija. Olen todella iloinen, että hän on kurssillani, vaikka hänellä on suuria haasteita ymmärtää englanninkielistä opetusta. Kaksi hongkongilaista tulkkaa hänelle välillä puhuttani. Rukoilkaa, että osaisin opettaa mahdollisimman ymmärrettävästi. Toinen kurssini on empiiristen tutkimusmenetelmien kurssi. Kurssilla on ainoastaan viisi opiskelijaa ja he kaikki ovat myanmarilaisia. Tunnen heidät kaikki hyvin jo syksyn kurseiltani ja heistä kaksi on myös graduohjattaviani.

UUTISKIRJE

Meillä on luennoilla niin hauskaa, että tuskin kukaan meistä edes tiesi opiskelun tai opettamisen voivan olla näin hauskaa. Opiskelemme ahkerasti, mutta myös nauramme aivan hirveästi toistemme jutuille. Opiskelijoista vain yksi on nainen, ja yhdellä luennolla tämä naisopiskelija ja minä saimme niin hirtittävän nauruhevulin, että kikatimme vain menemään vedet silmissä. Miehet katsoivat kummissaan, että onpa harvinaisen iloinen professori. Lopulta sain sanottua, että varmaan on ihan hyvä, ettei tällä kursilla ole muita tyttöjä kuin minä ja tämä yksi naisopiskelija. Sitten miehetkin nauroivat kuollakseen ja totesivat, että teissä kahdessa on tosiaan ihan tarpeeksi. Kaikki opiskelijani ovat todella motivoituneita, mutta varsinkin tämä myanmarilainen viisikko on oikea opettajan dream team. He palavat tiedonhalusta, esittävät minulle toinen toistaan haastavampia kysymyksiä ja pohtivat yhdessä käsittelemiämme aiheita keskenään myös luentojen ulkopuolella. Kiitän Jumalaa luento toisensa jälkeen siitä, että sain tällaiset opiskelijat.

Kiitän myös siitä, että tuette työtäni rukouksin ja taloudellisesti. Se merkitsee uskottoman paljon! Kiitos! Hyvää lohikäärmeen vuotta, siunausta ja terveyttä!

Laura

TT Laura Kallatsa

työskentelee käytännöllisen teologian opettajana Luterilaisella teologisella seminaarilla Hongkongissa.

Suomen Lähetysseura tukee seminaarilla opiskelevien mannerkiinalaisten opiskelijoiden opintoja.

Rukousaiheet

- Opiskelijani, erityisesti kurssillani oleva Lähetysseuran stipendiaattiopiskelija
- Myanmar: opiskelijoiden perheet kriisialueilla
- Hongkongin ja koko Kiinan kristityt, joista osa kokee vainoja

Voit tukea työtäni myös taloudellisesti lahjoittamalla haluamasi summa MobilePaylla numeroon **58735** tai tilisiirrolla **FI38 8000 1400 1611 30**. Muista kirjoittaa viestikenttään minun nimeni, myös MobilePayssa.